

Osmanlıda Devlet Yönetimi Konu Anlatımı

Egemenlik Anlayışı

- **Osman Bey** : “Ülke hanedanının ortak malıdır”.

Egemenlik : Sultan Sülalesi

- **I.Murat (Hüdavendigar)** “Ülke benim ve çocuklarımla malıdır.” (I.Murat ve ailesi)

Sultan

Egemenlik : Sultan Ailesi

- ❖ İlk kardeş katlini yaptı.

Uyarı:

- **II. Mehmet (Fatih)(Padışah):** ” Ülke benim malıdır. Ben ölünce çocuklarımdır”
Egemenlik : Sultan

- Nizamı âlem için kardeş katli vaciptir.

- ❖ Kanunname-i Ali Osman (Fatih Kanunları) kanunlarının içeriğidir

Uyarı:

- **I.Ahmet** : “**ekber-erşet** sistemi”ni çıkardı.

- ❖ En büyük ve en olgun olan başa geçer.
- ❖ Türk veraset sisteminde ilk kez kural kondu. Veraset sistemi belirlendi ;tek aday kaldı.
- ❖ Sancak usulü kalktı **kafes usulü** geldi.

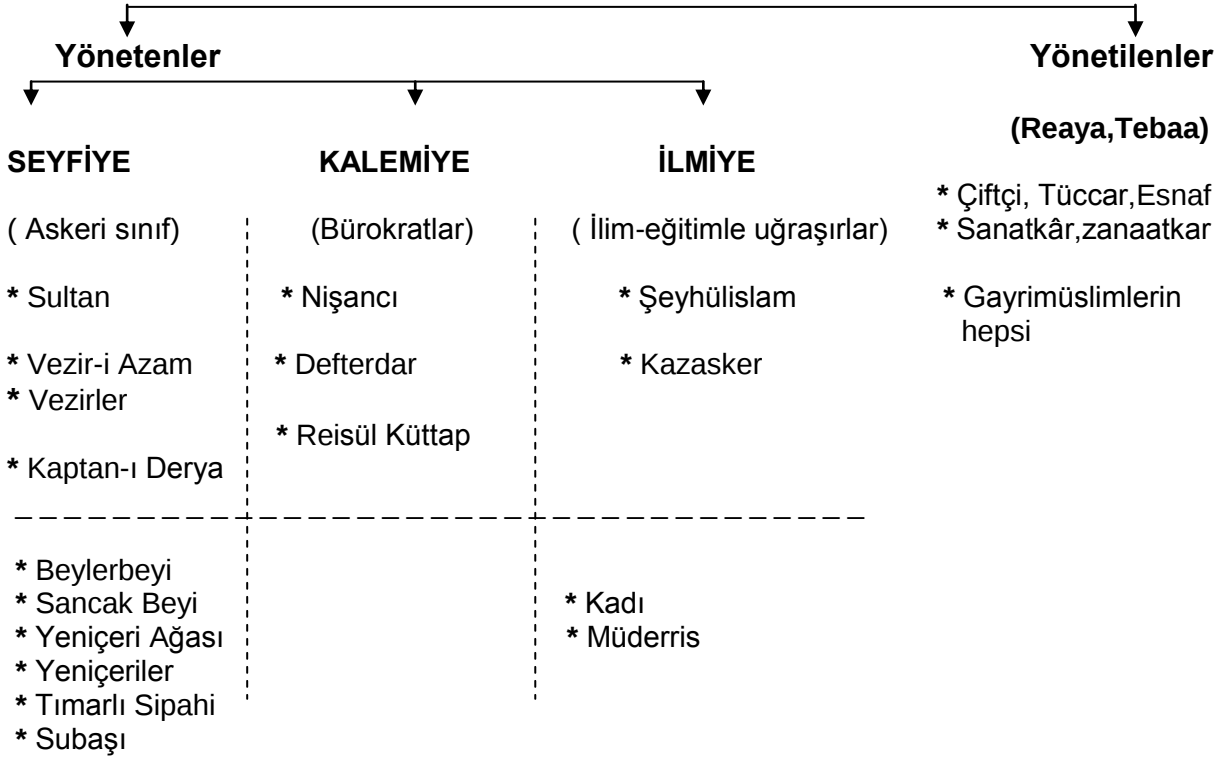
Uyarı:

OSMANLI’ DA DEVLET YÖNETİMİ

- Devletin başı; Sultandır. (Devlet başkanı, Başkomutan ve Örfi hukukun başıdır. Son söz sultanındır.)
- Sultana danışmanlık yapan meclis; **Divan-ı Hümayun**’dur (Kurucusu : Orhan Bey, kaldıran: II.Mahmut’)
- Divan-ı Hümayun Üyeleri:
 - ❖ **Sultan**; Divan başkanıdır. (Ferman, Berat, Kanunname, Adaletname hazırlar)
! Fatih’ ten itibaren divan başkanı veziriazamdır.
 - ❖ **Vezir-i Azam**(sadrazam); Sultanın vekilidir.
 - Devlet mührünü taşır
 - ❖ **Vezirler**; Vezir-i Azamın yardımcılarıdır.(bugünkü devlet bakanları)
 - ❖ **Defterdar**; Maliye bakanıdır. Gelir-gider dengesini ayarlar.
 - ❖ **Kazasker**; Adalet ve eğitim bakanıdır.
 - Kadı ve müderrisleri atar
 - Kadının verdiği hükmü bozabilir. Yani temyiz mahkemesidir.
 - ❖ **Nişancı**; Divan görüşmelerini kayıt eder.
 - Fethedilen toprakları kayıt eder(tapu-kadastro işleri)
 - Dirlik-tımar(ikta) topraklarını dağıtır.
 - Sultanın tuğrasını taşır. (Sultanın imzası).

- ❖ **Reisül Küttap**; Yazışma işleri ile ilgilenir(bugünkü dış işleri bakanıdır)
- ❖ **Kaptan-ı Derya**; Donanma komutanıdır. (ilk Barbaros Hayrettin Paşa)
- ❖ **Şeyhülislam**; Devlet işlerinin dine uygunluğunu kontrol eder. **Fetva** hazırlar ve müftüleri atar.
- ⊛ I.Selim (Yavuz Sultan Selim) Mısırın fethi işe halifeliği üzerine aldı, böylece devlet teokratik bir anlayışa sahip oldu.

OSMANLI'DA SINIFLAR

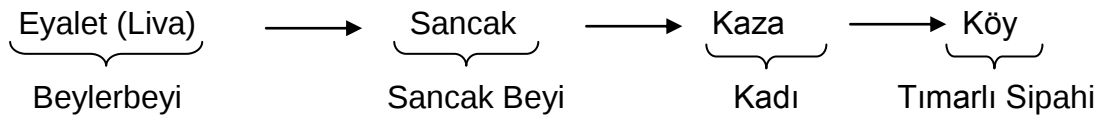

Uyarı: Sultan hariç Seyfiye ve Kalemeye sınıfı üyeleri Enderun Mektebinde yetişirler. İlmiye sınıfı üyeleri ise medreseden yetişirler.

Uyarı: Subaşı: Taşrada asayişten sorumludur.

Şehremini: Dersaadetin(başkent) yönetiminden sorumludur.

OSMANLI'DA YÖNETİM BİRİMLERİ:

Uyarı: Osmanlı devleti **şehzadelerin**(sultan çocukları) deneyim kazanmaları için; onları sancaklara vali olarak atardı(ülke hanedanının ortak malıdır anlayışı). Şehzadelerin yetişmesinden sorumlu olan ise; **lala** denilen görevliydi. I.Ahmet'le birlikte bu uygulamaya son verildi; yerine "**kafes usulü**" getirildi.